

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **K. N.**, zastoupeného Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/2, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 6. 2017, č. j. 160/2017-110-SDNA/5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 2. 2020, č. j. 57 A 142/2018-77,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 2. 2020, č. j. 57 A 142/2018-77, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před správními orgány

[1] Projednávaná věc se týká správních deliktů (dnešní terminologií – přestupků) v oblasti silniční dopravy.

[2] Krajský úřad Plzeňského kraje rozhodnutím ze dne 10. 3. 2017, č. j. DSH/2579/17 („prvostupňové rozhodnutí“), uložil žalobci podle § 35 odst. 1 písm. g), odst. 2 písm. b) a písm. h) zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, pokutu ve výši 105.000 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč, a to v souvislosti s následujícími jednáními v rozporu se zákonem:

- 1.A. Žalobce jako dopravce nezajistil, aby ve velkém vozidle tov. zn. DAF, reg. zn.X, o největší povolené hmotnosti 11.990 kg, používaném dopravcem k podnikání, byl dne 21. 11. 2016 při jeho provozu doklad o oprávnění k podnikání. Tento doklad řidič František Nykl na vyzvání kontrolních pracovníků nepředložil, čímž žalobce porušil § 9 odst. 2 písm. a) zákona o silniční dopravě ve spojení s § 10 odst. 3 písm. a) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském

podnikání (živnostenský zákon), a naplnil skutkovou podstatu správního deliktu podle § 35 odst. 1 písm. g) zákona o silniční dopravě.

- 1.B. Žalobce nezajistil, aby ve velkém vozidle tov. zn. DAF, reg. zn. X, o největší povolené hmotnosti 11.990 kg, které řídil F. N., byly při jeho provozu dne 21. 11. 2016 všechny záznamy o době řízení vozidla, bezpečnostních přestávkách a době odpočinku řidiče z tohoto dne a předcházejících 28 dnů. Řidič F. N. při kontrole nepředložil a ve vozidle neměl s sebou záznamy o době řízení vozidla, bezpečnostních přestávkách a době odpočinku za období od 13:38 hod. dne 2. 11. 2016 do 21:28 hod. dne 2. 11. 2016, od 13:25 hod. dne 12. 11. 2016 do 22:09 hod. dne 13. 11. 2016, od 13:15 hod. dne 14. 11. 2016 do 21:33 hod. dne 14. 11. 2016 a od 13:36 hod. dne 15. 11. 2016 do 20:52 hod. dne 16. 11. 2016. Žalobce tak porušil § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silniční dopravě ve spojení s čl. 36 odst. 2 s odkazem na čl. 34 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 165/2014 o tachografech v silniční dopravě, a tím naplnil skutkovou podstatu správního deliktu dle § 35 odst. 2 písm. h) zákona o silniční dopravě.
- 1.C. Žalobce nezajistil, aby F. N., řidič dopravcem provozovaného velkého vozidla tov. zn. DAF, reg. zn. X, o největší povolené hmotnosti 11.990 kg, v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy dodržel ustanovení týkající se doby řízení, bezpečnostních přestávek a doby odpočinku. Řidič F. N.
 - a) v době od 22:50 hod. dne 1. 11. 2016 do 22:50 hod. dne 2. 11. 2016, tj. v průběhu 24 hodin po skončení předchozí týdenní doby odpočinku, neměl novou denní dobu odpočinku. V uvedené době měl nejdelší nepřerušovaný odpočinek v době od 13:35 hod. dne 2. 11. 2016 do 21:32 hod. dne 2. 11. 2016, tedy v délce 7 hodin 57 minut. Doby odpočinku měl kratší o 1 hodinu 3 minuty, čímž porušil čl. 8 odst. 2 nařízení č. 561/2006;
 - b) v době od 22:09 hod. dne 13. 11. 2016 do 22:09 hod. dne 14. 11. 2016, tj. v průběhu 24 hodin po skončení předchozí týdenní doby odpočinku, neměl novou denní dobu odpočinku. V uvedené době měl nejdelší nepřerušovaný odpočinek v době od 13:15 hod. dne 14. 11. 2016 do 21:35 hod. dne 14. 11. 2016, tedy v délce 8 hodin 20 minut. Doby odpočinku měl kratší o 40 minut, čímž porušil čl. 8 odst. 2 nařízení č. 561/2006.
 Žalobce tak porušil § 3 odst. 1 písm. b) zákona o silniční dopravě ve spojení s čl. 8 odst. 2 nařízení č. 561/2006 a naplnil skutkovou podstatu správního deliktu dle § 35 odst. 2 písm. b) zákona o silniční dopravě.
- 2.A. Žalobce jako tuzemský dopravce provozující silniční dopravu velkým vozidlem nezajistil, aby V. B., řidič dopravcem provozovaného velkého vozidla tov. zn. DAF, reg. zn. X, o největší povolené hmotnosti 11.990 kg, dne 3. 1. 2017 v 9:35 hod., tedy v době zastavení ze strany Policie ČR a bezprostředně před tímto zastavením, řádně vedl záznam o době řízení vozidla, bezpečnostních přestávkách a době odpočinku. Řidič v uvedené době řídil dopravcem provozované velké vozidlo tov. zn. DAF, reg. zn. X, o největší povolené hmotnosti 11.990 kg, v jehož záznamovém zařízení, ve slotu č. 1, byla vložena cizí karta řidiče na jméno E. B.

Žalobce tak porušil § 3 odst. 2 písm. a) zákona o silniční dopravě ve spojení s čl. 27 odst. 2 nařízení č. 165/2014 a dopustil se správního deliktu dle § 35 odst. 2 písm. h) zákona o silniční dopravě.

[3] Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím podle § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004, správní řád, zrušil část výroku prvoinstančního rozhodnutí ohledně skutků vymezených výše pod body 1.A. a 1.C.a) a řízení pro daná porušení zákona zastavil. Žalovaný dále podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změnil část výroku prvoinstančního rozhodnutí tak, že vypustil text znějící *„Podle ustanovení § 35 odst. 1 písm. g) zákona o silniční dopravě“*, pokutu snížil na 85.000 Kč a nahradil text znějící *„Uložená pokuta a částka připadající na náklady správního řízení (celkem ve výši 106.000 Kč) jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí“* textem *„Uložená pokuta a částka připadající na náklady správního řízení (celkem ve výši 86.000 Kč) jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí“*. Ve zbytku žalovaný prvoinstanční rozhodnutí potvrdil.

II. Posouzení věci krajským soudem

[4] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou, kterou Krajský soud v Plzni („krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[5] Krajský soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je přezkoumatelné. K odvolacím námitkám, jež byly uplatněné až po vydání rozhodnutí, nemohl žalovaný přihlížet. Správní orgány jsou povinny rozhodovat podle skutkového a právního stavu existujícího v době vydání jejich rozhodnutí. V tomto případě to znamená, že všechny zákony, jež se staly účinnými 16. 6. 2017 a později, nejsou na projednávanou věc aplikovatelné a správní orgán nebyl povinen je zohlednit.

[6] K námitkám, týkajícím se stanovení konkrétní výše pokuty, krajský soud uvedl, že je třeba vycházet ze skutečnosti, že odpovědnost dopravce je v zákoně zakotvena jako odpovědnost objektivní. Zároveň ze zákona nijak nevyplývá, že by k odpovědnosti za správní delikt dopravce bylo nezbytné opakované porušení povinnosti, jeden zjištěný případ postačuje k plné odpovědnosti. Žalovaný v napadeném rozhodnutí snížil pokutu uloženou žalobci a konkrétní částku pokuty řádně odůvodnil.

[7] Pokud jde o namítanou vadu výroku spočívající v neuvedení místa spáchání správního deliktu, krajský soud zdůraznil, že popis skutku je vždy třeba hodnotit z toho hlediska, zda hrozí či nehrozí záměna s jiným skutkem. S ohledem na skutečnost, že v projednávané věci byla řešena odpovědnost dopravce, popis skutku místem nebyl nutný. Pro distinkci postihovaných skutků a jejich nezaměnitelnost byly údaje popsané ve výroku dostačující, neboť správní orgány uvedly identifikační údaje kontrolovaného řidiče i údaje o kontrolovaném vozidle a dobu spáchání správního deliktu, resp. čas kontroly.

III. Obsah kasační stížnosti

[8] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost a domáhá se jeho zrušení.

[9] Podle stěžovatele krajský soud nesprávně posoudil právní otázku okamžiku vydání rozhodnutí žalovaného a zároveň aproboval rozhodnutí, které není přezkoumatelné, neboť nereflexuje námitky obsažené v odvolání. Krajský soud nesprávně aplikoval § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu. Rozhodnutí není vydáno okamžikem, kdy je „předáno k doručení“, jak nesprávně vyhodnotil krajský soud, nýbrž je vydáno momentem, kdy je „předáno k doručení podle § 19“. Rozhodnutí žalovaného bylo předáno k doručení podle § 19 správního řádu teprve dne 17. 8. 2018, neboť právě toho dne bylo vypraveno do datové schránky účastníka řízení. Doplnění odvolání bylo správnímu orgánu doručeno dne 22. 6. 2017, tedy přibližně 14 měsíců před vydáním rozhodnutí. Proto bylo povinností žalovaného text doplnění odvolání ze dne 22. 6. 2017 ve svém rozhodnutí reflektovat.

[10] Stěžovatel žalovanému vytýkal nepřezkoumatelnost uložené sankce, což krajský soud odmítl. Argumentace krajského soudu je nelogická a nepřesvědčivá. Krajský soud na jedné straně tvrdí, že *„obvyklá výše pokuty nebyla hlavním důvodem rozhodnutí o výši pokuty v tomto případě“*, aby pak následně konstatoval, že *„soud hodnotil okolnosti případu ve vztahu k projednávanému deliktu jako zcela standardní“*. Pokud okolnosti případu byly standardní, pak stěžovateli není zřejmé, proč mu nebyla uložena pokuta v obvyklé výši. Žalovaný měl údajnou „obvyklou“ výši pokuty konkretizovat a nezatížit tak své rozhodnutí prvkem libovůle.

[11] Rozhodnutí žalovaného nereflexuje novelu zákona o silniční dopravě č. 304/2017 Sb., kterou byla horní hranice pokuty snížena z 500.000 Kč na 350.000 Kč. Žalovaný měl použít novou právní úpravu. Je přitom zcela nerozhodné, kdy žalovaný rozhodnutí sepsal, jakož i kdy jej vydal, neboť dle čl. 40 odst. 6 Listiny měl stěžovatel právo na aplikaci nové právní úpravy, která pro něj byla výhodnější. Krajský soud se k této žalobní námitce ani nevyjádřil, a jeho rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné.

[12] Podle stěžovatele krajský soud rovněž nesprávně posoudil právní otázku zákonnosti výroku rozhodnutí, který postrádá specifikaci místa protiprávního jednání. Stěžovatel byl viněn z toho, že ve vozidle nebyl záznam o době řízení vozidla, dále z toho, že nezajistil, aby řidič vozidla vedl v době zastavení policií záznam o době řízení vozidla. Jde tedy o správní delikty (dnešní terminologií přestupky), které se vázaly k určitému místu. Nejde o administrativní povinnost, kterou musí provozovatel plnit obecně a vždy – musí ji plnit pouze tehdy, jsou-li vozidla někde provozována. Nejsou-li přitom provozována na veřejné pozemní komunikaci, ale mimo ni (např. v areálu podniku), žádné karty ani záznamy o bezpečnostních přestávkách provozovatel vést nemusí. Proto je logicky nutné, aby místo spáchání deliktu bylo ve výroku vymezeno.

[13] Kasační stížnost v závěru obsahuje rozsáhlou argumentaci týkající se nesouhlasu stěžovatele a jeho zástupce se zveřejněním jejich osobních údajů na webových stránkách Nejvyššího správního soudu.

IV. Vyjádření žalovaného

[14] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že k odvolacím námitkám nepřihlédl, neboť své rozhodnutí vyhotovil dne 12. 6. 2017 a vydal je již dne 15. 6. 2017, a

to předáním stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení. Stěžovatel své odvolání doplnil podáním až poté, co bylo vydáno rozhodnutí žalovaného. Podání stěžovatele bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno až 22. 6. 2017, žalovanému pak 27. 6. 2017, tedy až po více než 4 měsících od zaslání usnesení s výzvou, aby stěžovatel své odvolání doplnil. Žalovaný po vydání svého rozhodnutí již nemohl do něj zasahovat, jelikož by takový postup mohl vést k narušení právní jistoty.

[15] Pokud jde o správní úvahu o výši pokuty, žalovaný odkázal na obsáhlé odůvodnění na str. 12-13 prvostupňového rozhodnutí a str. 8-9 rozhodnutí žalovaného. Tyto závěry žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti v podrobnostech rekapituluje. K namítanému nezohlednění novely č. 304/2017 Sb. žalovaný uvedl, že tento zákon nabyl účinnosti dne 4. 10. 2017, rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dne 15. 6. 2017. Žalovaný tedy nemohl k novele, kterou byla snížena horní hranice pokut ukládaných podle § 35 odst. 2 zákona o silniční dopravě, přihlídnout.

[16] K namítané absenci specifikace místa ve výroku rozhodnutí žalovaný uvedl, že se jedná pouze o formální vadu, která nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Protiprávní jednání stěžovatele (ať už spočívající v nezajištění řádného vedení záznamů o době řízení, bezpečnostních přestávkách a době odpočinku nebo nevybavení vozidla těmito záznamy) je obecně zakázané všude, tedy na všech pozemních komunikacích. S ohledem na uskutečněné silniční kontroly je zřejmé, že skutky byly spáchány na veřejně přístupných pozemních komunikacích.

V. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Kasační stížnost je včasná, podaná osobou oprávněnou, zastoupenou advokátem, a přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti.

[18] Kasační stížnost je důvodná.

[19] Ačkoliv stěžovatel výslovně nespecifikuje důvody kasační stížnosti s odkazem na § 103 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“), z jejího obsahu vyplývá, že kromě nesprávného posouzení právních otázek stěžovatel namítá rovněž nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů a pro nesrozumitelnost. Nejvyšší správní soud se tedy nejprve zabýval touto námitkou. Bylo by totiž předčasné právně hodnotit věc samou, pokud by napadený rozsudek byl nepřezkoumatelný.

[20] Nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů je dána tehdy, opomene-li krajský soud vypořádat některou ze žalobních námitek, nebo není-li z odůvodnění napadeného rozsudku zřejmé, proč krajský soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (rozsudek NSS ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS nebo ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS). V rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, Nejvyšší správní soud vyslovil, že

pokud „z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.“.

[21] Stěžovatel namítá, že se krajský soud nevyjádřil k jeho námitce týkající se novely zákona o silniční dopravě č. 304/2017 Sb., kterou byla horní hranice pokuty snížena z 500.000 Kč na 350.000 Kč. Za nesrozumitelné považuje stěžovatel rovněž úvahy krajského soudu ohledně výše uložené pokuty.

[22] Krajský soud se otázkou použitelných právních předpisů výslovně zabýval v bodě 45 rozsudku, v němž uvedl, že správní orgány jsou povinny rozhodovat podle skutkového a právního stavu existujícího v době vydání jejich rozhodnutí. Krajský soud v bodech 41-44 rozsudku vysvětlil, že k vydání rozhodnutí žalovaného došlo dne 15. 6. 2017. Uzavřel proto, že všechny zákony, jež se staly účinnými 16. 6. 2017 a později, nejsou na projednávanou věc aplikovatelné a správní orgán nebyl povinen je zohlednit. Rozsudek krajského soudu je tedy přezkoumatelný, jeho závěry týkající se výše pokuty však neobstojí po věcné stránce (viz dále).

[23] Stěžovatel činí sporným datum vydání rozhodnutí žalovaného. Podle § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu se vydáním rozhodnutí rozumí *předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení podle § 19, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám; na písemnosti nebo poštovní zásilce se tato skutečnost vyznačí slovy: "Vypraveno dne:"*.

[24] Na rozhodnutí žalovaného je uvedeno datum 12. 6. 2017. Určující je nicméně den vydání rozhodnutí, jímž podle § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu je den vypravení rozhodnutí. K němu došlo dne 15. 6. 2017, jak vyplývá z doručky zásilky adresované zmocněnci stěžovatele, která mu byla doručována prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Z obsahu správního spisu dále plyne, že odůvodnění odvolání bylo doručeno správnímu orgánu prvního stupně dne 22. 6. 2017 a žalovanému dne 27. 6. 2017. Krajský soud tedy dospěl ke správnému závěru, že k odvolacím námitkám, jež byly uplatněné až po vydání rozhodnutí, žalovaný nemohl přihlížet, neboť se s nimi v době vydání rozhodnutí ani nemohl seznámit.

[25] Je pravdou, že žalovaný následně pochybil při doručování. Žalovaný své rozhodnutí doručoval nikoliv do datové schránky zmocněnce stěžovatele, ale prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 18. 7. 2018, č. j. 14 A 88/2018-21, vyslovil, že šlo o nezákonný zásah. Popsaná vada v doručování rozhodnutí žalovaného však mohla mít vliv pouze na nabytí právní moci rozhodnutí žalovaného, nikoliv však na to, kdy bylo rozhodnutí vydáno. Jak uvedl Nejvyšší správní soud shora, k tomu došlo již dne 15. 6. 2017.

[26] S datem vydání rozhodnutí žalovaného souvisí rovněž otázka použitelných hmotněprávních předpisů. Krajský soud dospěl k závěru, že na věc – včetně řízení o žalobě

– nebylo možno aplikovat novější právní úpravu, protože nabyla účinnosti po datu vydání rozhodnutí žalovaného. Jakkoliv by jeho závěr obstál směrem k hodnocení rozhodnutí správního orgánu, není správný v celku, neboť krajský soud je nadán vlastní povinností zkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí z hlediska použití platného a účinného práva a jeho případných změn nastalých do doby, než o podané žalobě rozhodne.

[27] Dle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod *trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.*

[28] Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. *při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.* Toto základní východisko pro moment retrospektivního přezkumu správních rozhodnutí správními soudy bylo však v průběhu času významně modifikováno judikaturou. Jednou z oblastí změn je správní trestání.

[29] Nejvyšší správní soud v této souvislosti upozorňuje na usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, č. 3528/2017 Sb. NSS, v němž rozšířený senát NSS vyslovil následující právní závěr:

„Bude-li se vzájemně poměřovat procesní pravidlo zakotvené v § 75 odst. 1 s. ř. s., které skutkový i právní stav, z něhož správní soud vychází, konzervuje k okamžiku rozhodování správního orgánu, a ústavní zásada vyjádřená v čl. 40 odst. 6 Listiny, resp. čl. 7 Úmluvy, nelze než dospět k závěru o zvláštním postavení ustanovení ústavního pořádku, které je nutné vztáhnout na danou věc přednostně. [...]

Tam, kde správní soud posuzuje právní stránku věci, proto musí mít podle rozšířeného senátu stejný právní prostor či rámec, jaký (by) měl správní orgán. Nelze přece připustit, aby existoval významný rozdíl mezi kognicí správního orgánu v běžícím řízení, soudu přezkoumávajícího jeho výsledek (meritorní rozhodnutí o vině a trestu) a posléze zase správního orgánu, který pokračuje v řízení poté, co mu soud jeho rozhodnutí (z jiných důvodů) zrušil. Je-li soud nadán úplnou kasační pravomocí nejen z hlediska nezákonnosti správního rozhodnutí, vadného řízení, ale i nedostatečnosti skutkových zjištění, je zřejmé, že i hmotněprávní posouzení věci musí odpovídat aktuálnímu právnímu stavu v době jeho rozhodování. Plná jurisdikce se tedy uplatní jak co do jejího obsahu, tak co do času. Na tom nic nemění fakt, že by soud nenahrazoval svým výrokem správní rozhodnutí (s výjimkou moderace), ale na příznivější změnu zákona by reagoval prostým kasačním výrokem bez stopy výtky vůči správnímu orgánu I. a II. stupně, ovšem se závazným právním názorem k aplikaci a interpretaci hmotného práva na správním orgánem správně zjištěný (či soudem doplněný) skutkový stav. Důležité ovšem je, aby soud měl povinnost zkoumat, zda nedošlo ke změně zákona, bez ohledu, jestli to žalobce učiní předmětem svých žalobních námitek. [...]

Rozšířený senát na základě výše uvedených úvah dospěl k závěru, že rozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlídnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost

činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější.“ (pozn.: podtržení doplněno Nejvyšším správním soudem).

[30] Stěžovatelem namítanou novelou zákona o silniční dopravě č. 304/2017 Sb. byla horní hranice pokut ukládaných podle § 35 odst. 2 zákona o silniční dopravě snížena z 500.000 Kč na 350.000 Kč. Novela nabyla účinnosti dne 4. 10. 2017. V podmínkách projednávané věci se tak stalo sice ještě před nabytím právní moci rozhodnutí žalovaného dne 20. 8. 2018, avšak již po vydání tohoto rozhodnutí dne 15. 6. 2017. Je tedy sice správný závěr krajského soudu, že žalovaný již tuto novější právní úpravu ve svém rozhodnutí zohlednit nemohl, nicméně v souladu se závěry shora citovaného usnesení rozšířeného senátu tak měl učinit krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného.

[31] Tímto rozhodnutím žalovaný správní orgán rozhodl o vině a trestu za správní delikt, přičemž použil zákon, který byl následně po vydání správního rozhodnutí změněn. Krajský soud měl (z úřední povinnosti) přihlédnout k ústavní zásadě, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější.

[32] Z judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky ze dne 31. 7. 2020, č. j. 5 As 344/2018-51, nebo ze dne 13. 10. 2020, č. j. 8 As 196/2018-47) i Ústavního soudu (např. náleze ze dne 22. 1. 2001, sp. zn. IV. ÚS 158/2000) je patrné, že v případě úvah o aplikaci retroaktivity ve prospěch pachatele na základě čl. 40 odst. 6 Listiny je rozhodujícím kritériem pro posouzení otázky, zda použití pozdější právní úpravy by bylo pro pachatele příznivější, celkový výsledek z hlediska trestnosti a případně i z hlediska trestu, jehož by bylo při aplikaci té či oné úpravy dosaženo, s přihlédnutím ke všem právně rozhodným okolnostem konkrétního případu. Použití nové úpravy je tedy pro pachatele příznivější tehdy, jestliže její ustanovení, posuzována jako celek, zaručují z hmotněprávního hlediska výsledek pro pachatele příznivější než právo dřívější.

[33] Jak konstatoval shora citovaný rozšířený senát, i v řízení ve věcech správního trestání je krajský soud nadán úplnou kasační pravomocí. Aby však mohl zrušit žalobou napadené správní rozhodnutí s odkazem na větu druhou čl. 40 odst. 6 Listiny, musí v situaci, kdy k rozhodné změně právní úpravy došlo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí správního orgánu, před svým vlastním rozhodnutím nejdříve sám postavit na jisto, zda je použití nové právní úpravy jako celku z hmotněprávního hlediska příznivější pro pachatele, a to i kdyby k tomu bylo třeba vést další dokazování (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2021, č. j. 5 As 102/2018-35). Kasační soud tedy nevytýká krajskému soudu, že nesprávně posoudil zákonnost správního rozhodnutí z hlediska použití hmotného práva správním orgánem, nýbrž to, že sám nepřihlédl ke změně právní úpravy nastalé v mezidobí mezi vydáním rozhodnutí žalovaného (15. 6. 2017) a rozhodnutím o žalobě (11. 2. 2020) a nepodrobil ji testu čl. 40 odst. 6 Listiny, aby mohl učinit závěr, jestli měl být použit zákon účinný v době spáchání deliktu nebo zákon pozdější.

[34] Ačkoliv kasační soud přistoupil ke zrušení rozsudku krajského soudu z předdeslaného důvodu týkajícího se použití správního zákona při dovození deliktů

odpovědnosti a ukládání pokuty za tyto delikty, s ohledem na hospodárnost řízení se Nejvyšší správní soud zabýval i poslední kasační námitkou stěžovatele. Stěžovatel trvá na nezbytnosti uvedení místa spáchání správního deliktu ve výroku rozhodnutí žalovaného.

[35] Nejvyšší správní soud nezpochybňuje, že všeobecně je v rozhodnutí o deliktní odpovědnosti žádoucí vymezit postihovaný skutek mj. místem jeho spáchání (srov. např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73, č. 1546/2008 Sb. NSS). Krajský soud však správně zdůraznil, že popis skutku je vždy třeba hodnotit z toho hlediska, zda hrozí či nehrozí záměna s jiným skutkem. V tomto kontextu byly pro distinkci postihovaných skutků a jejich nezaměnitelnost v posuzovaném případě údaje popsané ve výroku dostačující, neboť správní orgány uvedly identifikační údaje kontrolovaného řidiče i údaje o kontrolovaném vozidle a dobu spáchání správního deliktu, resp. čas kontroly.

[36] Závěrem soud konstatuje, že otázka zveřejňování rozhodnutí správních soudů na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu se nijak nedotýká předmětu tohoto řízení. Soud proto neshledal důvodu se jí v tomto rozhodnutí zabývat.

VI. Závěr a náklady řízení

[37] Nejvyšší správní soud uzavírá, že shledal kasační stížnost důvodnou, napadený rozsudek proto s odkazem na § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[38] V dalším řízení je krajský soud vázán vysloveným právním názorem (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), současně v novém rozhodnutí o věci rozhodne krajský soud rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. března 2021

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu